

- Tijd voor Den Haag -

Persbericht

VERLICHTE GEESTEN IN DEN HAAG

Onder het intrigerende thema “Verlichte Geesten” werd op vrijdag 14 april jl. in Den Haag de 394e verjaardag van onze beroemde stadsgenoot Christiaan Huygens herdacht. In een bomvolle Pleinzaal van Sociëteit De Witte genoten meer dan 150 aanwezigen van bijzondere lezingen over leven en werken van Christiaan Huygens en zijn filosofische Franse tijdgenoot René Descartes.

Stichting Haegsche Tijd neemt jaarlijks het initiatief de verjaardag van Christiaan Huygens te vieren. Dit jaar in samenwerking met het Huygens Instituut van de KNAW en het Institut Français van de Franse Ambassade .

Christiaan Huygens (1629 -1695) en René Descartes (1596 – 1650) twee verlichte geesten in de 17e eeuw.

Prof. Dr. Wiep van Bunge belichtte deze tijd in zijn inleiding als de Franstalige tijd in de Nederlanden. Vandaar ook dat de Franse filosoof Descartes zich in Holland gemakkelijk qua taal kon aanpassen. Het was de tijd dat “de wereld frans sprak” (Quand le monde parle francais).

De kenner bij uitstek van Descartes, Dr. Erik-Jan Bos, verhaalde dat in 1637 het 1^e boek van Descartes verschenen is onder de titel “Discours de la Methode” met zijn opmerkelijke visie over de dioptriek, de meteoren en de geometrie. Dat hij een groot filosoof was, blijkt al uit zijn eerste zin uit dit boek met de woorden “*het gezonde verstand is het beste gedeelte goed ter wereld*”. Iets waar vele politici in de huidige wereld nog een voorbeeld aan kunnen nemen!

Zeer informatief was de voordracht van Dr. Dirk van Miert, directeur van het Huygens Instituut, over de correspondentie van de wetenschappers in die tijd. De brief had de plaats van de telefoon, het gesprek op afstand! Er was een communicatie-cultuur; die in het Frans genoemd werd “le république des lettres”. Al die duizenden brieven zijn digitaal opgeslagen en geanalyseerd door het Huygens Instituut in een “Catalogus Epistularum Neerlandicarum”. Oftewel de catalogus van brieven en briefschrijvers vanaf de 13e eeuw. Met 2 miljoen brieven een unicum in de universitaire wereld.

Een 4^e lezing werd gegeven door Prof. Dr. Eric Jorink die met name de relatie belichtte met een andere bekende Nederlandse wetenschapper, Antonie van Leeuwenhoek. In deze context werd door Prof. Jorink vrijdag een wereldprimeur bekendgemaakt vanuit zijn universitaire onderzoeksteam. De wetenschappelijke vinding van de enkelvoudige microscoop leidde tot een relatie over het gebruik hiervan tussen Van Leeuwenhoek en Huygens. En verder onderzoek hiervan leidde tot het in kleinste details ontleden van micro organismen; waaronder spermatozoon. Tussen 1676 en 1678 volgde briefwisseling tussen deze wetenschappers die nu aantonen dat de eerste tekeningen van deze micro organismen door Christiaan Huygens zijn gemaakt en dat die de spectaculaire vinding van Van Leeuwenhoek bevestigden.

De uitermate boeiende bijeenkomst werd besloten met een dankwoord door de Voorzitter van de Stichting Haegsche Tijd, Joost Albers. Hij blikte terug op een vruchtbare samenwerking en sprak de hoop én verwachting uit dat deze viering een vervolg zal krijgen.

www.haegschetijd.nl

Nog enkele foto's

Voorzitter Joost Albers van Stichting Haegsche Tijd in zijn dankwoordje

De heer Wiep van Bunge met zijn introductie: "Frans-Nederlandse intellectuele betrekkingen in de zeventiende eeuw"

De heer Erik-Jan Bos over "Descartes in de Republiek"

De heer Dirk van Miert, directeur van het Huygens Instituut over "Het epistolaire netwerk van Christiaan Huygens; een digitale benadering"

De heer Eric Jorink over "Christiaan Huygens en Antoni van Leeuwenhoek; de kracht van de afbeelding"

Foto vanuit achterin de zaal